

༡༡། སྐྱུམ་རྩུ་པ་དང་རྟལ་ས་ཀྱི་འཇུག་པ་ལས་བརྩམས་པའི་རྗེས་ཚིག་དབྱིད་ཀྱི་ཕོ་ཉ་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ། །

༡༡། རིབ་ཆེན་རྣམ་གསུམ་མཚོགས་ལ་གྲུས་བརྟུང་ནས། བཅད་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱུན་ལ་འཇུག་
པའི་སྒོ། སྐྱུམ་རྩུ་པ་དང་རྟལ་ས་ཀྱི་འཇུག་པ་ལས། བརྩམས་པའི་གནད་དོན་ལག་ལེན་ལྟ་བུར་
སྒོ། ཚོས་འདི་གང་ལ་ལྟོན་འབྲུག་གཞུང་དུ། ཚོས་རྒྱལ་ཆེན་པོའི་ཕྱི་ལས་ཉལ་གཅིག་གིས། །
ཚོས་སྒྲིབ་རྣམ་བཅུ་གྲོག་པ་ཐོས་བསམ་པའི། ཚོས་བྲུ་སྒྲོན་འཁོར་སུན་ཚོགས་ལྟ་བུར་གྱི། ཚོས་
ཚུལ་གཙང་མ་མང་དུ་སྤྲེལ་བ་ཡིས། ཚོས་གཞི་ཚུགས་ལ་སྤྱིང་ནས་ཡི་རངས་པས། ཚོས་ཀྱི་རྗེ་བ་
དེ་རུ་ལྟུ་ལགས་ན། ཚོས་མཐུན་ཡང་དག་གཏམ་གྱི་ལྟ་ལན་སྒྲོལ། ཐོག་མར་ཡི་གེ་དབྱངས་གསལ་
གཉིས་སྤེ་བའི། བོད་དུ་གྲགས་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཡི་གེ་ནི། ལྷུ་ལམ་བཞི་རུ་གང་ཞིག་དེས་པར་
འདྲི། བཅད་པོ་ལྟར་ན་མཁའ་བོ་ཐུ་མི་ཡི། སྐྱུམ་རྩུ་པ་ལས་དབྱངས་ཡིག་ཅི་སོགས་བཞིར། །
བཅད་པ་དང་ནི་དངོས་འགལ་མ་གྱུར་ཏམ། བཞིས་པ་ལྟར་ན་དཔལ་ཁང་ལོ་རྩེ་བས། བཅད་པ་ལྟ་
ཡ་ར་ལ་ལྟའི་འདོགས་གསུངས་ན། བེ་ཡི་དགོངས་པ་གང་ཞིག་ཡིན་པར་སྒྲོལ། ཡི་གེ་ལྷུ་ལི་ཀུ་
ལི་གཉིས་ཀལ། མིང་གཞིར་འཛོག་པའི་ཐ་སྐྱད་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་ཡི་གེའི་སྒྲོན་རྗེས་མིང་
གསུམ་གྱི། རྣམ་གཞག་གསལ་བྱེད་ཁོ་ནར་མཛོད་བཞིན་དུ། བཅད་པ་ལ་མིང་གཞིའི་ཐ་སྐྱད་རི་
ལྟར་བྱེད། མེད་ན་མིང་ཚིག་བཛོད་པ་ཀུན་གྱི་གཞི། ཡིན་ཕྱིར་ཡི་གེ་རྣམས་ལ་མིང་གཞི་ཞེས། །
གྲགས་པས་དབྱངས་རྣམས་ཡི་གེ་མིན་པར་ཐལ། སྐྱུམ་རྩུ་པ་ལས་ཕྱད་དང་རྣམ་དབྱེ་ཞེས། བཞིས་
སྤྲེལ་ནས་བཅད་ན་ཚིག་ཕྱད་དང་། རྣམ་དབྱེ་སོ་སོར་ཡོད་དམ་མེད་པར་འདྲི། བཅད་པོ་ལྟར་ན་ལ་
དོན་སྤྲེལ་སོགས་དང་། ལྷི་ལྟོག་གི་སོགས་རྣམས་ནི་རྣམ་དབྱེ་རུ། བཞིས་སྤྲེལ་ཚིག་ཕྱད་མིན་པའི་
སྒྲོན་དུ་འགྱུར། བཞིས་པ་ལྟར་ན་རང་དབང་ཅན་སོགས་དང་། རྣམ་དབྱེ་ཅན་སོགས་ཚོགས་ཀྱིས་
སྤེ་བ་རྣམས། བཅད་པ་དོན་མེད་པ་ཡི་ལས་སྤྲེལ། ལམ་དོན་ནང་གསེས་ན་ལ་གཉིས་ཀྱིས་
འདྲིར། བེ་ཉིད་དོན་ལ་འཇུག་གམ་མི་འཇུག་འདྲི། འཇུག་ན་དེ་ཡིས་ལས་བྱུ་རོ་གཅིག་པའི། བོན་
ལས་ཉམས་ནས་ལས་ཆེད་གནས་གཞི་སོགས། བཞིས་དང་བཞིས་དུ་འགྱུར་བ་མཐོང་ངམ་སྒྲོལ། །
མི་འཇུག་ན་ནི་རྩ་བའི་གཞུང་ཉིད་ལས། བེ་ཉིད་ཚོ་སྐྱབས་ལ་སྤྲེལ་ཡིན་གསུངས་ན། བེ་ཡི་དགོངས་
པ་དེ་ཡང་གང་ཞིག་ཡིན། རྒྱུ་མཚན་ཅན་རྣམས་རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པ་ཡི། བོན་དུ་འགྱུར་རམ་མི་
འགྱུར་གང་ཡིན་འདྲི། བཅད་པོ་ལྟར་ན་བྱེད་པོས་བྱ་བ་དེར། བཅད་པ་སམ་ལྷགས་ཀྱིས་བྱེད་པ་མ་སྒྲོན་
པར། རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱིས་བྱེད་སྐྱར་འགྱུར་ནི། བྱེད་པ་པོ་ཞེས་བཏགས་པ་དོན་མེད་འགྱུར། །

གཉིས་པར་ལྟར་ན་རྒྱ་མཚོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། །དེ་ལྟར་སྐྱབ་ལ་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དང་། །མཚོ་དང་པར་སྟོན་
 བ་གསུམ་པ་ཅིས་མི་འགྱུར། །གཞན་ཡང་དེ་སྐྱེ་བ་སྐྱེད་དངོས་པོ་དུས། །གསུམ་གྱིས་དབྱེ་བ་འདི་ལ་
 བ་སྐྱེད་དང་། །དངོས་པོ་ཞེས་འདི་གཅིག་གམ་བ་དང་འདྲི། །དང་པོ་ལྟར་བསྐྱབས་འདིར་བ་སྐྱེད་
 དང་། །དངོས་པོ་ཞེས་པའི་རྣམ་གཞག་སོ་སོ་དུ། །འབྱེད་པ་འདི་དང་ཁས་ལེན་འགལ་བར་
 འགྱུར། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་བསྐྱེད་མིང་ཡིན་པས། །དངོས་པོ་རྣམས་ལ་བསྐྱེད་བརྟགས་པ་ལས། །
 །ཤེས་བཞེད་འཇུག་པར་བྱེད་ན་དངོས་པོ་དང་། །མིང་གཉིས་སོ་སོར་འབྱེད་པ་ཇི་ལྟར་འབྱེད། །གཞན་
 ཡང་ཅི་ཇི་སྲུ་རྣམས་སྐྱི་སྐྱེད། །འདོད་དང་མི་འདོད་ལུགས་དེ་གང་ཡིན་འདྲི། །འདོད་ན་དེ་ཡང་
 །གཞུང་ལས་མ་བསྟན་པའི། །ཁྱད་ཚོས་ཟབ་ཀྱང་ཁྱད་ས་དང་མ་འབྲེལ་ན། །སློབ་ལྟ་སྲིད་ཀྱི་དེ་ལ་
 །ཡིད་ཉོན་བྱེད། །མི་འདོད་ཅེ་ན་གང་སྐྱེ་ཕལ་ཆེར་ལ། །ཅི་སོགས་མཚོ་དང་པར་འཇུག་པའི་ལུགས་
 འདི་ལ། །མཁས་རྣམས་ལྷག་བཞེས་མཐུན་པར་མཛད་འདི་ཅི། །དེ་ལས་སྲུ་ཞི་གང་ཟག་ཁོ་ན་ལ། །
 །འཇུག་ཅེས་ཀུན་ལ་རྒྱུང་ལྟར་གྲགས་ན་ཡང་། །སྐྱོད་འཇུག་ལུང་གིས་བརྟག་གཞིར་མཛད་འདུག་
 བ། །སྐྱོད་འཇུག་ལུང་ནས་དངས་པའི་སྲུ་སྐྱེད། །ཤེས་པོར་འཇུག་གམ་ཤེས་པར་འཇུག་ཅེས་
 འདྲི། །དང་པོ་ལྟར་ན་བཅས་པའི་དངོས་རྣམས་ལ། །ཉོན་མོངས་ལྟན་ན་དེ་ལྟའི་སྲུ་སྐྱེད་ཡང་། །
 །བརྟག་གཞིར་འདུག་མོད་དེ་འདྲ་ཤེས་བྱུ་ལ། །འཇུག་ཡང་མི་སྲིད་སྲིད་པར་མི་འགྱུར་པོ། །གཉིས་པ་
 །ལྟར་ན་ལུང་དེ་མི་མཐུན་སྐྱོགས། །ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་ལ་འཇུག་ན་ནི། །ཤེས་ལྟན་གང་ཟག་ཁོ་
 བར་འཇུག་ཚུལ་འདིར། །བརྟག་གཞིར་མཛད་ཀྱང་བརྟག་དོན་མེད་པ་འདྲ། །ཞལ་ལས་ཅན་ལྟན་
 །གཉིས་པོ་བདག་པོའི་སྐྱེད། །འདོད་དང་མི་འདོད་གཉིས་པོ་གང་ལྟར་སྐྱེ། །འདོད་ན་བདག་སྐྱེ་ཤེས་
 ཅན་ཉིད་ལས་གཞན། །ཤེས་པོར་འཇུག་པ་གཞུང་ལས་མ་བསྟན་ཏོ། །མི་འདོད་ཅེ་ན་ལྟན་པའི་ཚོས་
 །གང་ཞེས། །གང་ལ་ལྟན་པའམ་ཡོད་པར་མཚོ་དང་པར་འདྲི། །དང་ཅན་དང་ལྟན་པོར་ཅན་པོར་ལྟན་
 །སོགས་། །བདག་སྐྱེ་དངོས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པས་ན། །བདག་སྐྱེའི་ཁོངས་སྲུ་མི་བསྐྱེད་མཚོན་
 ཅི། །གཞན་ཡང་རྟགས་ཀྱི་འཇུག་པའི་གཞུང་ལས་ནི། །ཤི་ནི་འདས་དང་གཞན་བསྐྱབ་ཞེས་
 །པའི་དོན། །སྐྱོན་འཇུག་བཞི་དུས་འདས་ཁོ་ན་དང་། །བྱ་ཡུལ་གཞན་དངོས་བསྐྱབ་པ་མ་གཏོགས་
 །པ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་འཇུག་པ་ཡོད་མེད་འདྲི། །ཡོད་ན་སོ་ནི་ཞེས་པ་དེས་བཟུང་དང་། །བཅས་
 །པས་གཞུང་ལས་དམ་བཅའ་མཛད་བཞིན་དུ། །ད་དུང་གཞན་དུ་འཇུག་པ་ཁས་ལེན་ན། །མཁས་པོའི་
 །གཞུང་ལ་ཅོ་འདྲི་བྱེད་པར་འགྱུར། །མེད་ན་ལྟར་བ་བྱེད་དང་བསྐྱེད་པར་བྱེད། །བསྐྱེད་པ་བྱེད་
 །དང་བགང་བར་བྱེད་ལ་སོགས། །དེ་དག་བྱེད་པའི་ལས་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ། །མང་པོ་གཞན་དང་
 །གཞན་ལས་མཐོང་བཞིན་དུ། །མེད་ཅེས་ལྷུ་ཚུགས་བྱེད་ཀྱང་འགོག་བྱས་ཅི། །བྱེད་པའི་ལས་ལ་

འཇུག་ན་བྱེད་པ་པོར། མི་འཇུག་དབང་མེད་སོང་བས་སློབ་འཇུག་གི། བཞི་བདག་ལ་འཇུག་པ་མི་
 འདོད་བཞིན། འཇུག་པར་སོང་ན་ཁྱེད་ཅག་ཅི་སྟེ་སྟུ། གཞན་ཡང་སློབ་འཇུག་བཞི་འདས་པ་སྟུ། །
 འཇུག་ཚེ་འདས་པའི་དོན་ནི་སློབ་འཇུག་གིས། སློབ་པར་བྱེད་དམ་ཡང་འཇུག་ཁོ་ནས་སམ། ཅི་སྟེ་
 གཉིས་ཀས་སློབ་ནམ་གང་ཡིན་འདྲི། ཇི་ལ་དང་པོ་ལྟར་ན་འདས་པ་དང་། འབྲུག་ལ་བྱེད་མི་ཤེས་
 པའི་སློབ་དུ་འགྱུར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་འདས་པ་སྐྱུལ་ཚིག་དང་། འབྲུག་པར་མེད་ཅིང་བ་ཡིག་དོན་
 མེད་འགྱུར། གསུམ་པ་ལྟར་ན་ལམ་བཤམ་མཉམ་བཤམ་གྲུབ་བཤམ་སོགས། ཡང་འཇུག་མེད་ཀྱང་འདས་པ་
 ཚད་མ་གྲུབ། སློབ་པ་སྤངས་དང་དྲི་མ་སྤངས་པ་སོགས། བཞི་སློབ་འཇུག་མེད་ཀྱང་འདས་པར་
 གོ། ཚུལ་འདི་འགལ་འདྲའི་དྲུ་བར་མི་འཁོར་བའི། ལམ་ཞིག་ཡོད་ན་ད་གཞོན་སྟུ་བས་རིགས། །
 གཞན་ཡང་མ་ཅིང་གཉིས་ཀ་ད་ལྟར་ཆེད། ཅེས་གསུངས་མ་ཅིང་ག་ད་གཉིས་པོ་ཡང་། ཇི་ལྟའི་
 དུས་ལ་འཇུག་པར་གཞུང་ལས་བཤམ། ཇི་ལ་གཞན་དུ་འཇུག་པ་ཡོད་མེད་འདྲི། ཡོད་ན་རྩ་བའི་
 དམ་བཅའ་ཉིད་དང་འགལ། མེད་ན་ཁུ་བ་གཞིབས་དང་ཤིང་སོགས་གཏུབས། ཐམས་པ་དཔྱདས་
 སོགས་ཡང་འཇུག་ས་ཡིག་གི། རུས་པས་འདས་པར་འཇུག་པའི་ཚུལ་ལ་གཟིགས། སྤྱིས་སུ་
 གཅག་བྱའི་དོ་དང་དགའ་བྱའི་གོས། གཅག་པར་འགྱུར་དང་དགའ་བུ་པར་འགྱུར་བ་སོགས། འབྲུག་ལས་
 མ་འོངས་དུས་ལ་བསྟུ་བས་ན། ཇི་སྟེ་གསུམ་ཀུན་ལ་འཇུག་པ་གསལ་བཞིན་དུ། ཇི་ལྟ་ཁོ་ནར་
 དམིགས་སུ་བཤམ་འདྲི་ཅི། མོ་ནི་བདག་དང་མ་འོངས་སྤྱིར་ཞེས་པ། སློབ་འཇུག་འཇི་བདག་ལ་
 འཇུག་པ་ལས། འབྲུག་གཞན་ལ་འཇུག་གམ་མི་འཇུག་འདྲི། འཇུག་ན་རྩ་བའི་སྤངས་དང་དོས་
 སུ་འགལ། མི་འཇུག་ཅེ་ན་འོག་ཏུ་འཇུག་བར་བྱ། ལས་ལ་འབད་པར་བྱ་དང་འཇུག་པར་བྱ། །
 སྐད་ཆ་འདྲི་བར་བྱ་སོགས་བྱ་ལས་ལ། འཇུག་པར་མཐོང་ན་བྱ་བར་མི་འཇུག་གང་། བདག་གཞན་
 གཉིས་ཀར་འཇུག་པ་འདོད་དམ་ཅི། འཇི་ད་ལྟ་བུ་དང་མ་འོངས་པའི། ཇི་སྟེ་གཉིས་མ་གཏོགས་
 འདས་པར་འཇུག་མི་འཇུག། འཇུག་ན་རྩ་བའི་གཞུང་ལས་དེ་མ་བཤམ། མི་འཇུག་ཅེ་ན་འཇུག་ཟེ་
 འབར་ཟེ་སོགས། ཚིག་གོགས་ཅོ་མ་གྱིས་འགྱུར་བར་མཚུངས་པས་ན། ཇི་སྟེ་གསུམ་མཉམ་
 འཇུག་ཟེར་ན་དེ་ལ་ལན། སློང་ཚི་རུས་པར་འདེབས་མཁན་ཡོད་ན་ནི། ཇི་ལྟ་ཞབས་ཁོ་བའི་
 གཞུག་ཏུ་མཚོད་དོ་ལོ། མིང་མཐའ་འདྲེན་དང་བཞེད་བདེ་འདྲེན་པ་གཉིས། བཤམ་ཞིག་གཅོ་ཞེས་
 འདྲི་ལ་ཇི་ལྟར་སྟུ། སྤྱི་མ་གཅོ་ན་དེ་ཡིས་མ་སྟུ་པར། སྤྱི་མ་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་ཉེར་སྤོད་
 དང་། བསྟུ་ན་ནས་འདྲེན་ཅེས་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ཅི། སྤྱི་མ་གཅོ་ན་ཚོགས་དང་བཅས་པ་
 ཡི། སློབ་ས་རང་རང་རྟགས་མཚུངས་འདྲེན་དགོས་པའི། ཤེས་བྱེད་སྟུ་ལ་དགོས་པ་གང་ཞིག་
 ཡོད། ཇི་ལྟར་རུས་པའི་དོན་ལ་དཔྱད་མཚོད་དང་། སྤྱིས་དང་སྤངས་པའི་སློབ་སྤྱི་ལ་སྤྱིར་

དང་། །དོགས་པའི་ཚང་བསལ་ཆེད་དུ་མ་གཏོགས་པ། །སྤང་དང་ཕྲག་དོག་མ་ལགས་བཟོད་མཛད་
རིགས་། །གལ་ཏེ་འདི་ལ་སློལ་ལྟར་དུང་བའི་སློ། །གང་ཞིག་སྐྱེས་ཀྱང་དོན་མེད་མ་གྱུར་ཅིག །འདི་ལ་
ངེས་ཤེས་བརྟེན་པའི་དགོ་བ་གང་། །ནང་གི་དེ་ཉིད་རིག་པའི་རྒྱ་རུ་བསྟོ། །།ཅེས་པ་འདི་འདྲ་དང་པོའི་
ལས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སློལ་གྱི་ཆེད་དུ་ལྟུང་བཅུན་པ་དགོ་རིན་པས་སྟེལ་བ་དགོ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག། །།